

Maaseutu- liikenteen tietotarpeet

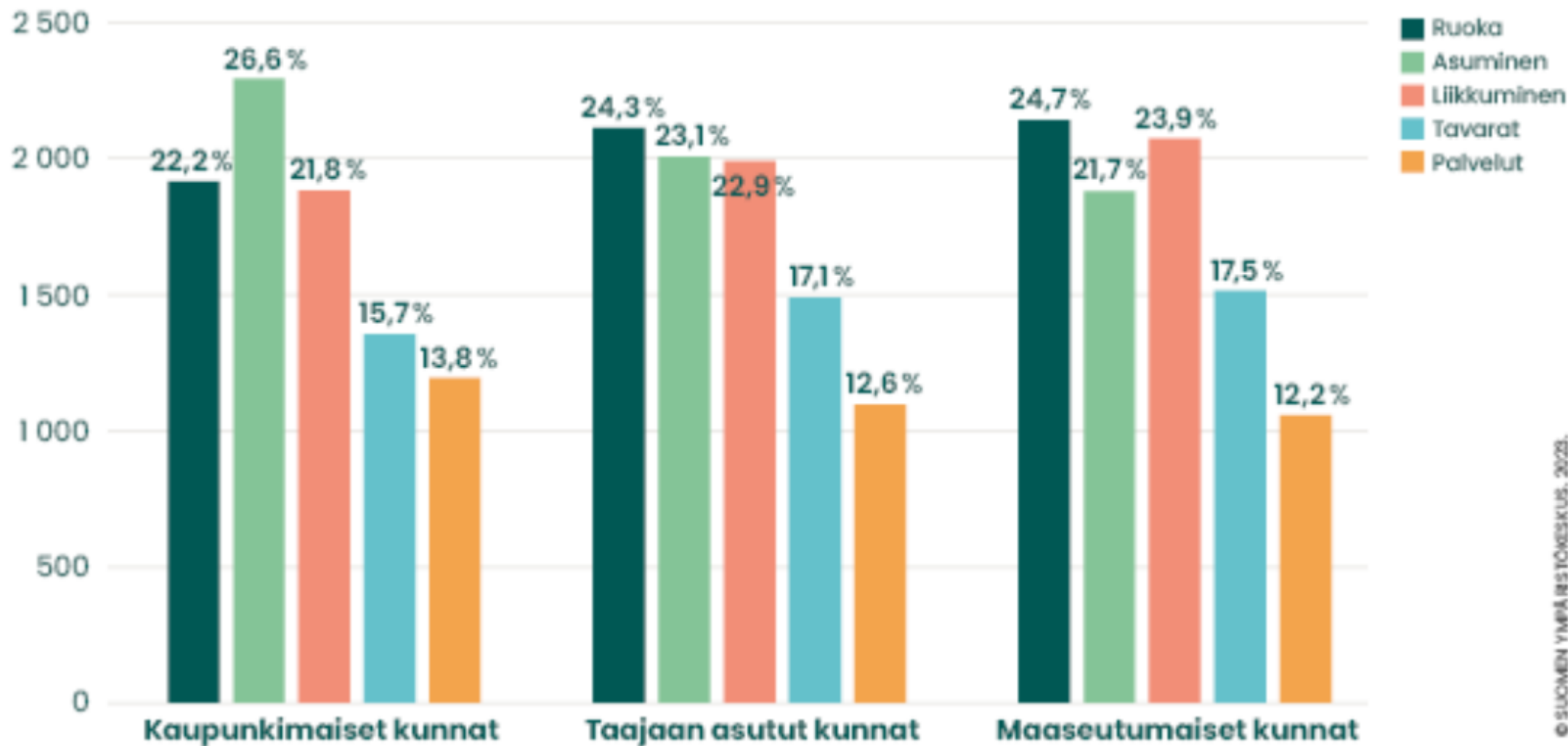
Maaseutututkija-
tapaaminen 2023

Heli Siirilä
Maaseutupolitiikan
TUUMA-verkosto
Vaasan yliopiston InnoLab

4.9.2023

Asukaskohtaiset kulutusperäiset päästöt kuntatyypeittäin

© SUOMEN YMPÄRISTÖKESKUS, 2023.

Kuva 3: Kuntaseutujen asukaskohtaisten päästöjen jakautuminen

Maaseutukunnissa liikenne on päästölähteenä top 2-3 :ssa

- Maakuntaliittojen laatimissa selvityksissä alueensa kuntien päästölähteistä ovat maatalouden päästöt sijalla 1 suurimmassa osassa maaseutukuntia. Liikenteen päästöt ovat yleensä sijalla 3 tai 2.
- Samassa yhteydessä hahmotellaan kehitysaskelia päästöjen kestävään leikkaamiseen
→ Miten & milloin tämä alkaa heijastua maaseudun toimijoiden arkeen?

...n vetämän kuntien ilmastotyöselvitykset: maatalouden jälkeen liikenne suurin päästölähde
...ohjois-karjala.fi/2022/03/paastot-kuriin-tehokkaasti-kohti-vahahiillisyytta/

...kkukunnat saaneet suurimmat päästöleikkaukset muualla, liikenteen suhteellinen osuus kasvanut päästöistä

...https://valonia.fi/banke/liikkumisen_ohjaus_varsinais-suomessa/

Millaista tietopohjaa on saatavissa kestävän liikenteen edistämiseen suomalaisen maaseutuliikenteen osalta? Mitä tarvittaisiin?

A) Tutkittua tietoa ja virallista dataa: Liikenne 12 -seurantamittaristo

- *Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden seurantaan varten on laadittu seurantamittaristo, johon on koottu liikennejärjestelmän tilannetta kuvaavia keskeisiä mittareita.*
- Mittaristoa täydennetään resurssien ja tarpeiden mukaan – mitkä mittarit kuvaisivat maaseudun liikennettä sekä sen mahdollista muutosta?

Tyhjennä valinnat ✕

LIIKENNE 12 -SEURANTAMITTARISTO

Mittaristo

- Näytä kaikki
- Saavutettavuus ja toimivuus
- Kestävyys ja ympäristövaikutukset
- Yhteiskuntataloudellinen tehokkuus
- Liikenneturvallisuus

Kehityssuunta

- Näytä kaikki
- Edistämässä tavoitteiden saavuttamista
- Ei merkittävää muutosta
- Hidastamassa tavoitteiden saavuttamista
- Arvioidaan seuraavassa päivityksessä

Julkaistu 21.09.2021 | Päivitetty 09.05.2023 12:50

Nopeiden tiedonsiirtoyhteyksien kattavuus liikenneväylillä

Julkaistu 28.09.2021 | Päivitetty 26.01.2023 13:00

Rautatieliikenteen onnettomuudet

Julkaistu 29.09.2021 | Päivitetty 07.11.2022 8:14

Suomen ja alueiden sisäinen, välinen sekä kansainvälinen saavutettavuus

Julkaistu 23.09.2021 | Päivitetty 31.10.2022 13:03

Päätettyjen liikenneinvestointien yhteiskuntataloudellinen kannattavuus

Julkaistu 13.09.2021 | Päivitetty 31.10.2022 9:49

Huonokuntoiset päällystetyt maantiet

Julkaistu 13.09.2021 | Päivitetty 31.10.2022 8:02

Huonokuntoiset sillat maanteiden päätieverkolla

Julkaistu 28.09.2021 | Päivitetty 31.10.2022 7:44

Merenkulun onnettomuudet

B) Kokemusperäinen tieto: Koettu todellisuus tilastojen takana

- Ihmiset ja yritykset tekevät liikkumisvalintojaan itsenäisesti, omien resurssien ja tarpeiden mukaan
 - Liikenteellinen saavutettavuus vaikuttaa ihmisillä palveluiden käyttömahdollisuuksiin, harrastuksiin, työssäkäyntiedellytyksiin, asuinpaikkavalintoihin
 - Näihin liittyviä päätöksiä tekevät huomattavissa määrin muut kuin liikennealan toimijat, kuten esim.
 - Kuntien eri sektorit kuten sivistyssektori ja tekninen toimi
 - Sote-palveluntuottajat
 - Harrastustarjoajat ja muut vapaa-ajan toimijat(esim. yhdistykset)
 - Yksittäiset palvelualan yrittäjät
- kuinka nämä tahot huomioivat liikkumisen ja liikenteen päätöksissään?

Yksi keino kohti parempaa huomista, jotta liikenteen osalta tutkittu sekä kokemusperäinen tieto löisivät hynttyyt yhteen yhä useammin:
Liikenteen MVA -lomake

Vaasan yliopisto
UNIVERSITY OF VAASA

MAASEUTUPOLITIIKKA
LANDSBYGDSPOLITIK

Valmistelu startannut juuri: Liikenteen MVA eli Liikenteen maaseutuvaikutusten arviointi

- Sama logiikka kuin muissa vaikutustenarviointilomakkeissa: miten valmisteltu asia/päätös heijastuisi maaseutualueiden liikenteeseen
- Liikenteeseen vaikuttavia päätöksiä tehdään melko lailla jokaisella hallinnonalalla, yrityksissä ja yhteisöissä
- Liikenne MVA:n valmistelu alkanut elokuussa, valmista kevääseen 2024 mennessä
- Kiinnostuneet, tervetuloa mukaan!

Valmistelu startannut juuri: Liikenteen MVA eli Liikenteen maaseutuvaikutusten arviointi

- Tuo näkyväksi sen, miten monta elementtiä liikenteessä on. Kuten:
 - Henkilöliikenne, tavaraliikenne
 - Yksilöiden, yritysten ja julkisen sektorin vaikuttaminen asiaan
 - Maalla, merellä, ilmassa; teillä ja raiteilla
 - Digitalisuus-ulottuvuus
 - Polttoaine-/käyttövoimamuutokset
 - Infraa vai sen päällisiä asioita
 - Lisääkö vai vähentääkö liikenneköyhyyttä
 - sosiaalisesti, taloudellisesti, ekologisesti ja kulttuurisesti kestäviä päätöksiä

Kiitos!

Heli Siirilä

heli.siirila@uwasa.fi